

Temeljem točke II. Odluke o raspisivanju natječaja za upis redovitih učenika u prvi (I.) razred srednje škole u školskoj 2023./2024. godini, broj: 02-34-1110/23 od 25. svibnja 2023. godine, Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovacko-neretvanske županije **r a s p i s u j e**

**NATJEČAJ
ZA UPIS REDOVITIH UČENIKA U PRVI (I.) RAZRED
SREDNJE ŠKOLE U ŠKOLSKOJ 2023./2024. GODINI**

OPĆI UVJETI

- (1) Pravo prijave na natječaj za upis u prvi (I.) razred srednje škole pod jednakim uvjetima imaju:
 - kandidati koji su završili osnovnu školu, u dobi do 17 godina, a iznimno do 18 godina, uz odobrenje nastavničkog vijeća;
 - učenici s posebnim potrebama, temeljem odgovarajućeg rješenja i mišljenja imaju pravo upisa i s navršениh 20 godina života.
- (2) Prijam kandidata vrši se sukladno Planu upisa, a na temelju rang-liste (ljestvice poretka) koju u cijelosti objavljuje Povjerenstvo za upis.
- (3) Povjerenstvo za upis imenuje Školski odbor.
- (4) U svakome upisnom roku kandidat se može prijaviti za upis u jednu školu, a unutar škole kandidat se može prijaviti za upis u najviše 4 obrazovna programa. U prijavi na natječaj kandidat navodi redosljedno listu prioriteta.
- (5) Ukoliko za neki obrazovni program u školi, nakon prvog upisnog roka, nije bilo dovoljno prijava, kandidat se, sukladno listi prioriteta i ostvarenom broju bodova, upisuje u obrazovni program za koji postoji mogućnost formiranja razrednog odjela u skladu sa stavkom 4.
- (6) Iznimno od stavka 4., učenik se može prijaviti za upis u glazbeni program na osnovi preslika dokumenata ukoliko se istodobno prijavljuje za upis u neku drugu srednju školu.
- (7) Kandidat prilaže na natječaj za upis sljedeću dokumentaciju:
 - a. prijavu na natječaj (obrazac dostupan u školi);
 - b. izvadak iz matične knjige rođenih ili rodni list;
 - c. svjedodžbu o završenoj osnovnoj školi;
 - d. uvjerenje ili svjedodžbu o uspjehu u šestom (VI.), sedmom (VII.) i osmom (VIII.) razredu;
 - e. druge relevantne dokumente.Svjedodžba i uvjerenja se prilažu u originalu, a ostali dokumenti mogu biti originali ili ovjerene kopije.
- (8) Izrazi koji se koriste u ovom natječaju, a koji imaju rodno značenje, bez obzira na to jesu li korišteni u muškome ili ženskome obliku, obuhvaćaju na jednak način muški i ženski rod.

UPIS KANDIDATA KOJI DOLAZE IZ INOZEMSTVA

- (1) Kandidati koji su jedan ili dva posljednja razreda osnovne škole završili u inozemstvu, natječu se za upis u srednju školu temeljem svjedodžbi za te razrede i rješenja o nostrifikaciji svjedodžbi.
- (2) Rješenje o nostrifikaciji kandidat može dostaviti školi naknadno, a najkasnije do kraja rujna 2023. godine.

UPIS KANDIDATA STRANIH DRŽAVLJANA

Kandidati strani državljani mogu se upisati u srednju školu uz uvjet da u školi postoje slobodna upisna mjesta.

A. ROKOVI

Prijavlivanje, izbor kandidata i upis vrši se u tri upisna roka.

Rokovi

Opis postupka	Prvi upisni rok	Drugi upisni rok	Treći upisni rok
Prijava kandidata	20.6.2023.	26.6.2023.	24.8.2023.
Objava rezultata na školskoj oglasnoj ploči	21.6.2023.	27.6.2023.	25.8.2023.
Upis kandidata	22.6.2023.	30.6.2023.	25.8.2023.

A.1. Objava rezultata i upis kandidata u glazbene programe

Objava rezultata i upis kandidata u glazbene programe se vrši u terminu koji odredi škola.

B. KRITERIJI ZA IZBOR

Izbor kandidata za upis obavlja se na osnovi uspjeha iz osnovne škole, dodatnih elemenata vrednovanja te pokazanih sklonosti i sposobnosti kada to zahtijeva priroda programa.

B.1. BODOVI DOBIVENI NA TEMELJU USPJEHA

- (1) Bodovi na osnovi uspjeha dobivaju se kao zbroj prosječne ocjene uspjeha u VI. i VII. razredu osnovne škole, općeg uspjeha i prosječna ocjena relevantnih predmeta zaokruženo na dvije decimale u posljednja dva razreda osnovne škole.
- (2) Na osnovi uspjeha moguće je steći najviše 25 a najmanje 10 bodova.

Primjer izračuna maksimalnog broja bodova

Razred/i	Kriterij	Broj maksimalnih bodova
VI-VII.	Prosječna ocjena uspjeha	5,00
VIII.	Opći uspjeh	5
	Prosječna ocjena relevantnih predmeta	5,00
IX.	Opći uspjeh	5
	Prosječna ocjena relevantnih predmeta	5,00

- (3) Ako učenik u osnovnoj školi nije imao neki od nastavnih predmeta relevantnih za utvrđivanje uspjeha ili broja bodova za upis u srednju školu, za taj se predmet uzima ocjena općeg uspjeha učenika.
- (4) Učenik generacije i učenik bez oba roditelja upisuje se **izravno**, uz uvjet da zadovolji na ispitu sposobnosti i darovitosti u školama u kojima je to uvjet upisa.
- (5) Učenik generacije osnovne glazbene škole upisuje se **izravno**, pod uvjetom da zadovoljava minimalni bodovni prag za upis.
- (6) U gimnazije mogu se upisati učenici koji imaju najmanje 22 boda, a u tehničke i srodne četverogodišnje škole najmanje 16,5 bodova.
- (7) U umjetničku likovnu školu se mogu upisati učenici s najmanje 15,5 bodova.
- (8) Za trogodišnje programe ne utvrđuje se minimalni broj bodova koji su potrebni za upis.
- (9) Ukoliko dva ili više učenika imaju jednak zbroj bodova, njihovo međusobno rangiranje obavlja se na temelju viših prosječnih ocjena učenika iz posebno označenih nastavnih predmeta u tablicama.

Relevantni predmeti značajni za izbor kandidata

1. Gimnazije	
Obrazovni programi	Relevantni predmeti značajni za izbor kandidata
opća gimnazija, jezična gimnazija, pedagoška gimnazija, jezično-prevodilačka gimnazija	hrvatski jezik, strani jezik, matematika, povijest, geografija
matematičko-informatička gimnazija	hrvatski jezik, strani jezik, matematika, fizika, informatika

2. Četverogodišnji strukovni programi	
Područje rada/zanimanje	Nastavni predmeti značajni za izbor kandidata
strojarstvo, elektrotehnika, graditeljstvo (izuzetak *)	hrvatski jezik, strani jezik, matematika, fizika, tehnička kultura
graditeljstvo (izuzetak*): dizajner unutrašnje arhitekture-interijera	hrvatski jezik, strani jezik, matematika, likovna kultura, tehnička kultura
ekonomija i trgovina, ugostiteljstvo i turizam	hrvatski jezik, strani jezik, matematika, povijest, geografija
prehrana	hrvatski jezik, matematika, strani jezik, biologija i geografija
poljoprivreda	hrvatski jezik, matematika, kemija, biologija, tehnička kultura
zdravstvo (izuzetak *)	hrvatski jezik, strani jezik, fizika, kemija, biologija
* farmaceutski tehničar	hrvatski jezik, strani jezik, matematika, kemija, biologija
promet	hrvatski jezik, matematika, fizika, geografija, tehnička kultura
grafika	hrvatski jezik, strani jezik, matematika, kemija, likovna kultura
tekstil i odjeća	hrvatski jezik, strani jezik, matematika, tehnička kultura, likovna kultura
ostale djelatnosti: kozmetički tehničar	hrvatski jezik, strani jezik, kemija, biologija, likovna kultura

3. Trogodišnji strukovni programi	
Područje rada/zanimanje	Nastavni predmeti značajni za izbor kandidata
strojarstvo, elektrotehnika, graditeljstvo	hrvatski jezik, matematika, fizika, tehnička kultura
ekonomija i trgovina	hrvatski jezik, strani jezik, matematika, zemljopis
poljoprivreda	hrvatski jezik, matematika, kemija, biologija
prehrana	hrvatski jezik, matematika, kemija, biologija
grafika	hrvatski jezik, matematika, kemija, tehnička kultura
promet	hrvatski jezik, matematika, fizika, tehnička kultura
ugostiteljstvo i turizam	hrvatski jezik, strani jezik, kemija, biologija
osobne usluge: frizer, fotograf	hrvatski jezik, kemija, biologija, likovna kultura,
tekstil i odjeća	hrvatski jezik, fizika, kemija, tehnička kultura

B.2. DODATNI ELEMENTI VREDNOVANJA

- (1) Dodatni element vrednovanja čine sposobnosti i darovitosti učenika, a dokazuju se i vrednuju na osnovi:
 - a) provjere (ispitivanja) posebnih znanja, vještina, sposobnosti i darovitosti;
 - b) rezultata postignutih na natjecanjima u znanju iz relevantnih predmeta;
- (2) Kada se vrši provjera znanja i sposobnosti za određene programe, škola jasno utvrđuje načine i vrijeme provjere, mjerila i kriterije za provjeru znanja i sposobnosti učenika, a donosi ih Nastavničko vijeće na prijedlog stručnih aktiva.
- (3) Provjeri znanja iz stavka 1. alineja a. mogu pristupiti samo kandidati koji imaju minimalni broj bodova utvrđen u Kriterijima za izbor u ovom Natjecanju.

B.2.1. VREDNOVANJE USPJEHA ZA UPIS U PROGRAME LIKOVNE UMJETNOSTI

- (1) Uvjet za upis je dokazana sposobnost likovnog izražavanja i likovni senzibilitet, koji se provjerava zadaćama:
 - a) crtanja olovkom i ugljenom;
 - b) slikanje (tempera, gvaš ili akvarel). Učenici koji nisu zadovoljili na provjeri likovnih sposobnosti eliminiraju se iz daljnjeg kvalifikacijskog postupka.
- (2) Ako se prijavi više kandidata od plana upisa, a prošli su na provjeri sposobnosti likovnog izražavanja, prednost imaju kandidati s boljim:
 - a) uspjehom na provjeri likovnih sposobnosti koji donosi najviše 30 bodova;
 - b) uspjehom iz osnovne škole (prosječna ocjena uspjeha u posljednja četiri razreda osnovne škole, opći uspjeh u posljednja dva razreda osnovne škole i prosječna ocjena iz hrvatskog jezika, kemije, likovne kulture u posljednja dva razreda osnovne škole koji donosi najviše 25 bodova).
- (3) Konačna rang-lista (ljestvica poretka) kandidata dobiva se zbrajanjem bodova dobivenih na provjeri likovnih sposobnosti, bodova dobivenih na temelju uspjeha i bodova postignutih na natjecanjima koja su relevantna za programe upisa.

B.2.2. VREDNOVANJE USPJEHA ZA UPIS U PROGRAME GLAZBENE UMJETNOSTI

Kandidati koji upisuju glazbene programe prilažu, uz propisanu dokumentaciju u općim uvjetima ovog natjecanja, dodatnu dokumentaciju za upis:

B.2.2.1. Upis u Glazbenu školu Ivana pl. Zajca Mostar

- (1) Kandidati za upis kao dodatnu dokumentaciju prilažu originalnu svjedodžbu o završenom osnovnom glazbenom obrazovanju, kada je to uvjet za upis glazbenog programa.
- (2) Učenik koji je završio osnovno glazbeno obrazovanje ili drugi (II.) pripremni razred srednje škole upisuje se u prvi (I.) razred četverogodišnjeg srednjoškolskog glazbenog programa nakon uspješno položenog klasifikacijskog ispita po određenim kriterijima (dobro poznavanje temeljne glazbene struke i solfeggia te bodovanje odgovarajućih ocjena iz prethodnih razreda glazbene škole).
- (3) Za upis glazbeno-teorijskog programa uz solfeggio je potrebno i određeno znanje iz sviranja glasovira. Prednost imaju kandidati s boljim prosjekom bodova.
- (4) Učenik koji nije pohadao osnovnu glazbenu školu upisuje prvi (I.) pripremni razred srednje glazbene škole nakon prijemne audicije s ispitom sluha, glazbene memorije i ritma.
- (5) Za upis u prijemne razrede nije potrebno imati završeno općobrazovno osnovno obrazovanje.
- (6) Konačna rang-lista (ljestvica poretka) kandidata dobiva se zbrajanjem bodova dobivenih na prijemnom ispitu, bodova dobivenih na temelju uspjeha iz osnovne škole i bodova postignutih na natjecanjima.

B.2.2.2. Upis u Muzičku školu I. i II. stupnja Mostar

- (1) Kandidati za upis kao dodatnu dokumentaciju prilažu originalnu svjedodžbu o završenom osnovnom glazbenom obrazovanju i uvjerenja u svim razredima završenog osnovnog glazbenog obrazovanja kada je to uvjet za upis glazbenog programa.
- (2) Učenik koji je završio osnovno glazbeno obrazovanje upisuje se u prvi (I.) razred četverogodišnjeg srednjoškolskog glazbenog programa nakon uspješno položenog klasifikacijskog ispita po određenim kriterijima.
- (3) Iznimno, pravo upisa za zvanje glazbenik općeg smjera i glazbenik pjevač imaju kandidati koji nisu pohađali osnovnu glazbenu školu.
- (4) Sadržaj prijemnog ispita za zvanja glazbenik pjevač, flautista, klarinetist, violinist, violist, violončelist, klavirist, harmonikaš i gitarist čine:
 - a) pismeni rad iz materinjeg jezika;
 - b) praktični ispit iz glavnog predmeta.
- (5) Sadržaj prijemnog ispita za zvanje glazbenik općeg smjera čine:
 - a) pismeni rad iz materinjeg jezika;
 - b) provjera glazbenih sposobnosti (sluh, ritam, glazbena memorija);
 - c) teorije glazbe (osnovni teorijski pojmovi, ljestvice, intervali, akordi i dr.);
 - d) solfeggio (izvođenje jednostavnih ritmičkih i melodijsko-ritmičkih primjera).
- (6) Konačna rang-lista (ljestvica poretka) kandidata dobiva se zbrajanjem bodova dobivenih na prijemnom ispitu, bodova dobivenih na temelju uspjeha iz osnovne škole i bodova postignutih na natjecanjima.

B.2.2.3. VREDNOVANJE USPJEHA ZA UPIS U KARADOZ-BEGOVU MEDRESU

- (1) Uvjet za upis je prijemni ispit koji se sastoji od testa općeg znanja i usmenog ispita iz kirata.
- (2) Test općeg znanja sadrži pitanja iz:
 - a) matematike;
 - b) bosanskog jezika (gramatika i književnost).
 - c) islamske vjeronauke
- (3) Konačna rang-lista (ljestvica poretka) kandidata dobiva se zbrajanjem bodova dobivenih na prijemnom ispitu, bodova dobivenih na temelju uspjeha iz osnovne škole i bodova postignutih na natjecanjima.

B.2.3. VREDNOVANJE REZULTATA NA NATJECANJIMA IZ RELEVANTNIH PREDMETA

- (1) Vrednuje se i boduje rezultat kandidata postignut na županijskom natjecanju u znanju iz relevantnih predmeta za izbor, koja se provode u organizaciji Zavoda za školstvo/Pedagoškog zavoda, odnosno na natjecanju na entitetskoj, državnoj ili međunarodnoj razini koje verifikira Zavod za školstvo/Pedagoški zavod, a koje je kandidat postigao u posljednja četiri (4) razreda osnovnog obrazovanja. Ako je kandidat sudjelovao na više natjecanja, ili na natjecanjima iz više područja relevantnih za program u koji se upisuje, **vrednuje mu se isključivo jedno (najpovoljnije) postignuće.**
- (2) Kriterij bodovanja su osvojeno prvo, drugo ili treće mjesto na županijskoj, entitetskoj te međunarodnoj ili državnoj razini.

Bodovanje natjecanja u znanju iz relevantnih predmeta

Natjecanja u znanju iz relevantnih predmeta	Kriterij	Bodovi
Međunarodna ili državna razina	Prvo osvojeno mjesto	4,5
	Drugo osvojeno mjesto	4
	Treće osvojeno mjesto	3,5
Entitetska razina	Prvo osvojeno mjesto	3
	Drugo osvojeno mjesto	2,5
	Treće osvojeno mjesto	2
Županijska razina	Prvo osvojeno mjesto	1,5
	Drugo osvojeno mjesto	1
	Treće osvojeno mjesto	0,5

B.3. UPIS KANDIDATA S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU

- (1) Kandidati s teškoćama u razvoju su kandidati koji su završili osnovnu školu prema rješenju mjerodavnog općinskog ureda ili odjela društvenih djelatnosti kojim je učenik ostvario pravo na posebne oblike odgoja i obrazovanja u osnovnoj školi ili rješenja o razvrstavanju.
- (2) Učenik s teškoćama u razvoju ostvaruje pravo na **izravan upis** na osnovi:
 - a) rješenja mjerodavnog općinskog ureda ili odjela društvenih djelatnosti kojim je učenik ostvario pravo na posebne oblike odgoja i obrazovanja u osnovnoj školi ili rješenja o razvrstavanju;
 - b) mišljenja službe za profesionalnu orijentaciju Zavoda za zapošljavanje kojim se utvrđuje program primjeren njegovim sposobnostima i potrebama.

B.4. UPIS KANDIDATA SA ZDRAVSTVENIM TEŠKOĆAMA

- (1) Učenik koji zbog zdravstvenog stanja (invaliditeta) ima sužene mogućnosti izbora škole, odnosno programa, može do prvog upisnog roka pribaviti mišljenje službe za profesionalnu orijentaciju Zavoda za zapošljavanje o programima, odnosno zanimanjima koja su primjerena njegovim sposobnostima.
- (2) Učenik se javlja na natječaj u prvom upisnom roku u skladu s mišljenjem službe za profesionalnu orijentaciju koje obvezno prilaže na natječaj.

B.5. ZDRAVSTVENE KONTRAINDIKACIJE

- (1) Za pojedine vrste škola i programa, odnosno zanimanja postoje zdravstvene kontraindikacije koje će srednje škole istaknuti na svojim oglasnim pločama uz obavijest učenicima i roditeljima da prije upisa u školu konzultiraju liječnika, posebice liječnika medicine rada, o opravdanosti upisa u željeni program, odnosno zanimanje.
- (2) Ukoliko se učenik upisuje u program i pored znanja o postojanju zdravstvenih kontraindikacija ili ih nije utvrdio, rizik i odgovornost za mogućnost završetka školovanja i zapošljavanja preuzima učenik i roditelj.
- (3) Za upis u pojedine programe škola će, sukladno posebnim propisima, zatražiti od učenika, kao uvjet za upis, i liječničku potvrdu o nepostojanju zdravstvenih kontraindikacija za željeno zanimanje.